

دېمى وەسەت

ارنبورغەنە ھەفتەدە بىر ھەپتە يىلغە اېللى نەسخە نەشر اولنور، دىنىي ەلمى، ادبى و سىياسى ژورنالدر

۲ عدد ۱۹۱۳ نچى سەنە مىلادىيە غنوار ۴ جمعه ۱۳۳۱ سەنە ھجرىيە صفر ۸

اعلانلار

ياشما باصلوب چقدى "ترقى" اسمندە شعر مجموعەسى

مطبوعات مطالعە سىنە ھوسى اولانلرغە، آلوب او قورغە توصىيە ايدلە در بۇ رسالەدە صوغى سەنەلر ترقياتدن نەلرە واصل اولدقمز گوزەل تعبىر و آچق تصوير ايلان انشاد ايدلگان. مندرجاتى كوب نرسەلرنى حاوى اولب او قورغەدە كوشللى در. ادريسى ادارهدە. بهاسى ۱۰ تىن. پوچتە مصارفى آلوچىدن. كوبلپ آلوچىلرە بيوك اكرام.

"اقتصاد" مجلە سىنە

۱۹۱۳ نچى يىل ايچون آبونە قبول ايدىرگە مشترى دفترى آچلدى. مجلە آىدە بىر مرتبە چغار. سودا، ھنر و ايگون اشلىرى توغروسندە بحث ايتە در. اول خلقىنە كر كلى ھر تورلى معلوماتنى يازادر. داخلى و خارجى واقعلار توغروسندە آچق قسقه، لکن ايگ درست خبرلر درج ايتە در. بهاسى يىلغە ايكى سوم.

ابىسكى نومرلر ادارهدە بار:

- ۱ سوم ۶۰ تىن. بىر نچى يىلگ نۇمەرلرى بىر نچى، ايكنچى نومرلدىن باشقە ۱۰ نومر.
- ۱ سوم ۴۰. ايكنچى يىلگ نۇمەرلرى ۱ نچى، ۲ نچى، ۳ نچى نومرلدىن باشقە ۹ نومر.
- ۲ سوم. ارچونچى يىلگ نۇمەرلرى باردە تمام بار. ۱۲ نومرى.
- ۱ سوم ۳۰. دورتنچى يىلگ نۇمەرلرى ۶ نچى نومرلدىن باشقە ۸ نومر.
- دورت يىلگ ادارهدە بار نۇمەرلرى مجموعەسى ۳۹ نومر. بهاسى بش سوم ايللى تىن.

آنچە يىباروب صورارغە آدرس ارشبودر:

Самара, Контора редакция журнала „Иктыساد“.

اقتصادنى آيقە ايكى مرتبە چغارو ادارهدن بولمغان سبب بىرلە كېچكدرلدى.

عبد القىوم سىيد انشف

سودامز غاسىنىنى دوورده ۶۴ نچى نومرده اسكلادلرلر ۵۰ - ۵۱ نچى نومرلرده دىكسانمزدە ھر وقت تورلى پىشلىر كېيىگان اورىك وچىكللوك بىر بولوب تۇردە در. مئىئىدن كوبلپ آلوب زاپاس ايلان ساتامز و قشده جون چىباعە ايلان دە سودامز بولا. ھر مئىلوشىر بىلر مئىلگ التفات ايتوب تشريف پيورولرلر اوتتمز.

« نور »

غزتهسنه ۱۹۱۳ نجی سنه اوچون ابونه دفترى اچیق

« نور » غزتهسى پایتختده اولغانلقدن هر بر خبرنى اصل منبهدن بلوب اوچوچارغه عالمده بولغان مهم احوالاتدن خبر بیروب طور اچقدن.

« نور » غزتهسنه عضودار ستویینی درمانك مجاسنده بولنور اوچون مخصوص اورن بیرله مشدر.

« نور » غزتهسنك مجبرى دوما مجلسلرنده اوزى بولنوب، دوما مجلسلرنك آنچوتلرینى اوز كوزى ایله كوروب یاز اچقدن.

« نور » غزتهسنه افتداری و لائق محرر لر دعوت ابدلدیلر.

« نور » غزتهسى افراط، تقریطسز، معتدل مسلكلى ترقی و معارف طرفدارى بولوب دینی، ملی و وطن حوابعلرون كوزه تهچكدر. مسلمان فراکسیهسى احوالندن هر وقت یازوب، مسلمان وکیللرنك مقاله لری و آلاز ایله صحبتلر یازلوب طور اچقدن.

سنه لك بهاسى اوچ صوم؛ یارطى یلغى - ۱ صوم ۵۰ تین؛ ۴ آیغه ۱ صوم.

آدرس: С.-Петербургъ, Мойка, 22; редакция газеты „НУРЪ“

ناشر و محررى پیتربورغده آخوند محمد صفا بايزيدف

== منهاج الدين شرف الدينف ==

مغازهسى: اورنبورغده قزانسكى رهتده تالچوقغه قازشى.

۱۴ مه ۳۳ نجی نومرلرده، اسکلادمز بیکلایونسكى اورامدهغى اوز بورطه زده. سودامز اوپتاواى هم و انقلاب هر وقت كوب زاپاص ایلان بولوب طور مقده. مسلمانلرغه مخصوص غایت یخشى مال لر چينك ايتك، شيبليت، گلوش، کالوش، باشماق، توفای، اسکراخونکه هم چؤراکه لر هر تورلى وارشاوسكى، مسکوسكى کون آياق کيوم لری هر فابریکدن ریزینوی کالوش لر هر فابریکدن جای بورچنى هم کپوز آياق کيوم لری هر فاصونده قاره کول هم یاگا مانیر جفاک بورک لر چن هم کوبك انجی ایلان اشلانگان یاگا مانیر غایت موطنی قالفاق لر هر فاصونده غایت موطنی کلاپوش لر هر توسده اسلامبول هم وارشاو فوس لری سیری جون فوطالوق لر چالما، نمازلق، سولگی، دستمال، آش یلواق، کاراوات جیههسى آياق چرناوی پاطنوس هم چالما یلواق لری هر فابریکدن جلی کولماک جلی ادیالار باقر، چیز، نیکلیراونی هم ماپراونی قمعانلر سفر اوچون چنادران هم سا کواپازلر و غیرى کوب تورلى مال لر. مذکور مال لری هر قاپوسن شور اسکیدکه ایلان انجی قولدن آلتانلقدن کوبراکن اوزم زاکاز بیروب اشلاتکائلسکدن اش باشنده قوتهرنی صرف قلوب اوزم ز طورغانلق سببلی هر قایسى تاکورینت لر مین مالینه قارافانده هر جهتدن آرطقی بهاسی غایت آرخان چیت شهردن مور اوچی محترم مشتریارگه حوبنه ۲۵ تین زادانکه ایلان بوچمه یاکه کانتور آرقلی توقسن تالوژ قلوب بیرمهن. پراؤوز حقى مشتریدن. تالوژسز بدهامی. مارکسز خطقه جواب ناپتارامی.

Оренбургъ, магазинъ М. Шарафутдинову.

اورنبورغ
و باشقه شهرلرگه
بلا تفریق

سنه لك بهاسی ۴ صوم تین
يارم سنه لگی ۲
اوج آیلغی ۱ ۲۰
بر آیلغی - ۵۰

چیت مهلکتلرگه
سنه لك بهاسی ۶ صوم
يارم سنه لگی ۳

اورنبورغ ژورنال
«دین و معیشت»
تیلیفون نومر ۲۸۶

برهملاب ۱۲ تین

ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع
وبيع وصلوات ومساجد يذكر فيها اسم الله
كثيرا ولينصرون الله من ينصره ان الله اقوى عزيز

دين و معيشت

زمان تاءسيسی ۳۱ ديسکابر ۱۹۰۶ سنه سننده

دوامی ۷ نچی سنه

هفته ده بر دفعه يلغه ایللی نسخه نشر اولنور، دینی
علمی و سیاسی ژورنال در.

یبارلگان یازولری
اوزگارزورگه اداره
اختیارلیدر. باصلهغان
یازولر کیر و قایتارلماز.
مارقه سن خطر قبول
یدلماز آدرس آلماشتر وغه

۲۱ تین آنور.

آدریسنی آچق

یازولری اوتله

آدرسن مقاله لر

درج ایدلماز

۲۴۰۳

برهملاب ۱۲ تین

اورنبورغ و باشقه یرده اولان شاگردلرگه بلا تفریق يلغه ۳ صوم یارطی يلغه ۱ صوم ۵۰ تین.

ЦЕНТРАЛЬНАЯ
Научная и Губличная
БИБЛИОТЕКА
Инв. № 1111
г. Казань - Kazan.

شيفه ريبز

t.me/sehifeleribiz
u.u8686@gmail.com

فلسفه عبادتکده رديه

بو اثر محترم محمد صادق حضرت عثمانف نك صوك
وقت لر ده غنه یازغان اثری اوله رق غایت حکمی
و علمی نادره المثل بر رساله در.

زمانم زده فلسفه بیاعلری و حکمت بقال لری چوق
اولدقندن شونلره قارشو تور مق ایچون هر بر اهل
دیانت ده بو کتابنك بر نسخه سنی بولندر مق ضرور در.
رساله دین و معیشت اداره سننده ۱۵ تیندن پوچته
ایلان ۱۷ تیندن صاتله در پوچته مارقه سی هم مقبولدر.

فهرست

مسئله

فضائل الاعمالده منازعه تیوش دگل

اوزون کونلرده روزه

حجاز مکتوبی

ابو المنتهی

هزیمت اسلامییه

تورلی خبرلر.

خارجی خبرلر.

اورنبورغ خبرلری.

I

ذوالنور بن فخر الدين طرفدن سؤالدر.

۱نچى سؤال بنم اسمنك تصحيحى ذوالنورمى يا ياخود ذىالنورمى؟

۲نچى سؤال چتك اوستوندىن كيولگان اويوق غه چتك ايله بر كه كيولگانده ولو اويوق ايسكى رك بولسه ده مسح جايزمى؟

۳نچى مضاربه شريكه الربح بيننا اوله رق اچه بيرو تيوشلىمى؟ ئلله اچه دن غيرى مال بيرسده جائزمى؟

۴نچى سؤال مسلمان قريه لورنده خواجهسى روس بولغان دكانچى نك اوزى يا خاتونى ياكه اوغلى وقزى وياخود روس بولغان خادمى قارنقه تولتورلغان قوى ماينى صانالر بونلردن شول ماينى صانوب آلمق جائزمى؟

اداره - ۱نچى سؤالنك جوابى: سننك اسمك تصحيحى عربچه سويلهشكانده اورننه قاراب اوچ تورلى بوله. مرفوع اورننده بولسه ذوالنور بوله منصوب اورننده بولسه ذالنور بوله مجرور اورننك بولسه ذىالنور بوله جائى ذوالنور ورايت ذالنور ومرت بنىالنور كى، اما تاتارچه سويلهشكانده نچك كنه ايتسانده صحيحدر.

و ذومال بالوا ورفعا والالافى نبصا والياجرا) شرح ملا جامى.

۲نچى سؤالنك جوابى: مسح جوازى نك اوچ تورلى شرطى وارددر. شول شرطلر طابلمان نرسه گه مسح جايزدر. (شرط مسحه ثلاثة امور الاول كونه ساتر

القدم مع الكعب. والثانى كونه مشغولا بالرجل والثالث كونه مما يمكن متابعة المشى المعتاد فيه فرسخا فاكثر) درالمختار باب المسح على الجفین. يعنى مسح نك شرطى اوچ نرسه در. اولگيسى مسح قيلونه تورغان نرسه نك آياق برله توبقنى اورونكان بولوى ايكنچيسى اول نرسه نك آياقه بولوب آياقه حدث نك سرايتندن مانع بولوى. اوچونچيسى اول نرسه نك كيوب بر فرسخ و آرتغراق يرنى يورونك ممكن بولوى ديمكدر. مونه موندانين نرسه لر كه بالاتفاق مسح جايزدر.

ايندى شوشندى نرسه لر نك اوستونه كيولگان نرسه لر كه مسح قيلونك جوازينه دخى ايكى نرسه شرطدر. برنجيسى چتك اوستونه كيولگان نرسه لر، اوزلرني كنه آياق اوستونه كيگانده آكا مسح جائز بوله تورغان نرسه بولورغه كرك. ايكنچى اول نرسه نك اوستونه كيگانده چتك كه مسح قيلنهغان بولورغه هم چتك كيگانده كى طهارتى بوزولمغان بولورغه كرك.

ما نحن فيه كه كيلسك چتك اوستونه كيولگان اويوقنى چتكسز كنه آياق اوستونه كيگانده آكا مسح جايز بولورق يعنى آنى كيوب بر فرسخ ياكه آرتغراق يرنى يورولمغانه تيلوب بتارك بولمغان قالين بولسه هم اول اويوقنى آياقه كيگاچ بالتبرغه يب ايله بيله ماينچه اوزى كنه تورورق بولب آياقدن صبيريلوب توشماسك بولسه هم آنى چتك اوستوندىن كيگان چاقده چتك كه مسح قيلنهغان و چتك كيگان طهارتى بوزولمغان بولسه اول اويوقغه مسح قيلوب جائزدر. (ثم الشرط ان يكونا بحيث لو انفردا يصح

مسحوما حتى لو كان بهما خرق مانع لا يجوز المسح عليهما سراج . وان يلبسهما قبل ان يمسح على الخفين وقبل ان يحدث (رد المحتار باب المسح على الخفين في تحشية قول الشارح (ولو فوق خف) .

يعنى چينك اوستونه كيولنگان نرسه ارگه مسح نك جوازينه اول نرسه لرنك اوزلارنى گنه كيگانده مسح جائز بواورلق نرسه بولولرى هم آنلارنى كيگانده چنك گه مسح قيلندهمان وچنك كيگان طهارة بوزوامغان بولو شرط ديمكدر .

۳ نچى سؤاللك جوابى: قسمت وقتنده مال اياسى اوزينك مضاربه گه ديب بيرگان سرمايه سنى توتروب آلورغه تيوشليدر، شونديصوك فائدهغه ني قالسه شونى قسمت قيلورغه تيوشليدر. مال اياسى اوزينك سرمايه سنى قبض قيلوب آلودن اول قسمت قيلوباطل بوله در. مال اياسينك سرمايه سنى اچه ايدى . بناء عليه اول اوز سرمايه سنى آفچه لاته آلورغه تيوش بوله. فائدهغه قالغانى مالنى آفچه مى نچك كنه بولسه ده آنى رضالتى برله بوليشور گه تيوش بوله در .

(الاصل ان فسمه الربح قبل قبض رب المال رأس ماله موفوفة . ان قبض رأس المال صحت القسمة وان لم يقبض بطلت) هندیه ج ۴ صحيفه ۳۲۱ يعنى فائدهنى بولو مال اياسينك اوزينك بيرگان سرمايه سنى توتروب آلورغه توقيتدر. مال اياسى باشلاب سرمايه سنى توتروب آلورغه فائدهنى بولولرى درست بوله والا درست بولمى باطل بوله ديمكدر . اشبو عبارت كه قاراغانده مال اياسينك سرمايه سنى آفچه دن توتروب بيرگانديصوك قالغانى ني بولسه شونى بولونك تيوشليدركى آكلانه در .

۴ نچى سؤاللك جوابى: ا گر روسار مذکور ماینى مسلماندن صاتوب الدم ديسه ل اول ماینى صاتوب الوجائزدر . (ولا يقبل قول الكافر فى الديانات الا اذا كان قبول قول الكافر فى المعاملات يتضمن قبوله فى الديانات فحينئذ تدخل الديانات فى ضمن المعاملات فيقبل قوله فيها ضرورة) هندیه ج ۵

صحيفه ۳۰۸ يعنى غير مسلم نك قولى دياناتده مقبول توگلددر . مكر آنك معاملاتده گى قولى نك مقبول بولوى دياناتده گى قولينك قبولنى متضمن بولسه غنه آنك دياناتده گى قولى ده ضرورة سببلى مقبول بوله ديمكدر ايندى بو مسئله ده مذکور روسلرنك «بو ماینى مسلماندن صاتوب الدم» ديگان سوزى معاملاتده گى سوزى بولغانلق دن شرعا مقبول واشانورغه يار اغان سوز بوله. آنك اول سوز «بو ماینى سز گه آشاو حلال» ديگان سوزنى متضمن بوله. بناء عليه آنك «بو ماینى مسلماندن صاتوب الدم» ديگان سوزى اله اول ماینى مسلمان كشينك صاتوب آلوب آشوى درست بوله در .

فضائل الاعمالده منازغه تيوش دگل

هر كمنك معلومى در فضائل الاعمالدن بولغان بعض مسئله لر حقنده علماء ظاهر وعلماء باطن آرالرنده اختلاف اولدقندن مشار اليهم لرنك مریدلرى شا كرد لريده بر بر سنه مذکور مسئله لرده خلاف اوله رق نزاع لاشب بر برسنى دشمان كور مكده لردر جهله دن برسى ايرته نمازندن يس شريف يا باشقه آيه كريمه ارقهق حقنده اولب بعض لرى اوقات مكروه ده قرأة مكروه ديدكى كى خلافى زبان يوق ديمكدر . طبيعى هر ايكى طرفنك دليل لرى اولسه ده فقط فيصلت حقنده غنه يوقسه مكروه يا واجب بولونده دگل اوقوچى لر ايسه امام نووى نك كتاب الاذكار نام كتابى نك كتاب تلاوة القران فصل فى الاوقات المختارة للقرأةنده صحيفه ۴۹ ده اولمش اشبو سوزنه بناء اوقى لر: (واما قرأه النهار فافضلها ما بعد صلاة الصبح ولا كراهة فى القرأة فى وقت من الاوقات ولا فى اوقات النهى عن الصلاة واما ما حكاه ابن ابى داود عن معاذ بن رفاعه عن مشايخه انهم كرهوا القرأة بعد العصر وقالوا انها دراسته يهود فغير مقبول ولا اصل له) ينه كتب فقها ده نماز مكروه اولان وقت

لرني صانغانده سجدة التلاوة في مكروه ديسه لرده
قرآن اوفمقني هيچ قايسوي ذكر اينه امش لر. على
القاري جناباري مختصر شرحه (وسجدة تلاوة اي
اذ تليت قبل الاوقات المذكورة لان التلى تليت فيها
يجوز من غير كراهة) ديمكي ده وقت مكروه ده قرآن
اوفمقنك مكروه دگل لسكني مشعر در.

نقشبندي مشايخ لر ينك پير محترم لري اولان
بياء الدين نقشبند قبرنده اولمش مسجدده بش
وقت نماز نك هر برنده قديم وقتدن بيرلي قرآن
اوفمق اوچون وقف لر قويلب اوفله كلمك ده در امام
نووي سوزندن اوقات مكروه ده اوفلنده زيان
بوفلغي صراحة ذكر ايدلمشدر بنا عليه ايرته نماز نك
وايسكندي ده بس شريف وسورة النبأ اوفمق لرده
هيچ كراهة بوقدر. فقط اوفماو طرفنده فضليت اولسه
اولور.

ايكنجي مسئله ايرته نمازي نك سنتي فرض غه
يقين اوفمق افضل يا يوق؟ بو حقه ده هر ايكي
طرفنك بر مقدار دليل لري بولسه ده فقط فضليت،
اوچوندر. ايرته اوفمق لري نك دليل لري، مراتي
الفلاح شرحنده احمد الطحطاوي جناب لري ۲۱۳ نجي
صحيفه ده بويله ديه در: (والا فضل في سنة الفجر اذا
وَّها في اول الوقت مع التخفيف وقبل بفضل الاسفار)
ابن عابدين برنجي جلدده صحيفه ۴۷۷ ده بويله در:
(ولو اخرها لآخر الوقت لا تكون سنة وقيل تكون.

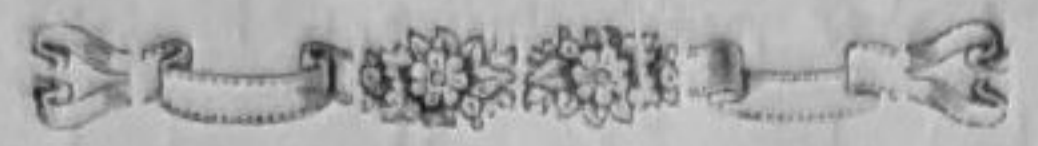
فروع، الاسفار بسنة الفجر افضل ولا يؤيده ما في
البحر عن الخلاصة السنة في ركعتي الفجر قراءة
الكافرون والاخلاص والاتبان بها اول الوقت وفي
بيته والا فعلى باب المسجد وقال في شرح المنية وهو
الذي تدل عليه الاحاديث عن عائشة قالت كان رسول
الله صلى الله عليه وسلم اذا سكت المؤذن من صلاة
الفجر وتبين له الفجر قام فركع ركعتين خفيفتين ثم
اضطجع على شقه الايمن حتى ياتيه المؤذن للاقامة
فيخرج متفق عليه والا فضل في النوافل غير التراويح
المنزل) ابن عابدين نك اشبو سوزلري ايرته نماز

سنتني ايرته نك اوقب هم اويده اوقب كاهك اولي ايدكني
وسنتده شول ايدكني مشعر در، جامع نك (ولا افضل قرب
الفرض اديگان سوزي بو نكار غه معارض كله چك دگلدر.
۳نجي مسئله اذكارني تسبيح ايله تارتوق افضل يابارمق
يله بو حقه ده هر ايكي طرفنك دليل لري بولسه ده،
فقط فضليت اوچون در. يوقسه هر ايكسي چاغز در.
تسبيح تو توچي لر نك دليلي: فتح الله الهناني نام ذات
كتاب تحفة اهل الفتوحات والا ذواق في اتجاد السبحة
وجعلها في الاعناق نام اثرني نك ۴نجي صحيفه سنك بويله
ديه در: (روى ابن شيبه عن ابن عمر انه رأى النبي
صلى الله عليه وسلم يعقد السبحة بيده وروى الديلمي
في مسند الفردوس ان النبي صلى الله عليه وسلم قال
نعم المذكر السبحة) امام سيوطي جناب لري المنحة في
السبحة نام اثرنده حضرت عائشة و ابو هريرة و ابو
الدرداء رضی الله تعالى عنهم لر نك هر قايسوي نك تسبيح
لري اولدغني يازمش در. اوشانديق بو حقه مولوي
عبدالحى اللكنوي جناب لر ينك ده رساله سي اولب هفادي
بوقارغي سوزلر كه راجع اولب يانگوشمق احتمالي
اولماسه قول ايله تارتوق افضل؛ يوقسه تسبيح ايله
ديمشدر. بناء عليه صوفيه لر رحيم الله تعالى، توقسان
توقزلي تسبيح ايله نچه منك لر ايله وردلانمش كهنه
يانگوشمق احتمالي اولغانده بر منك لي تسبيح توتارغه
امر ايدهار.

بعض طائفة ار بتونلاي تصوفني انكار ايدوب
طرغانده مشايخ كرام طرق لري باشقه اولسه ده، بر
برني دوست كوروب و مریدار ينه ده بر برسني نك مرید
لرني دوست كوروب بر اتفانده عمر ايدار كه بويله
فضيلت لر حقه ده برسني ايلان نزاع قلماسقه قوشسه
لر گوزل اولاقنده شبهه بوقدر. هر كم اوز استاذ
ومشايخني ارتق محبت ايتسون و بويله فضائل ده
آكارعه ايارسون و باشقه استاذ و مشايخ لرني ده علماء
ظاهر اولسه ده تعظيم ايتسون و آلارده بولغان فضائل
اوز استاذي امر ايتكان فضائل كه خلاف بولسه ده
نزاع لاشماسون بلكه هر ايكي طرفني حقي ديسون

شول وقتغنه اخ في الله اولب عمر كچر اور يوقسه اخ في الشياطين اولماقوزده شبهه بولماسون.

عبدالله المعاذي.

اوزون كونلرده روزه

بو ذكر ايتدكم عيني ايله (ناسخ منسوخ) كتابينك مندرجه سندن، امام اعظم رح احمد بن حنبل عندك هم شافعي دن بر قولده، (رحمهم الله) شيخ قانيغه فديه لزومي، مالك عندنده هم شافعي دن دخي بر قولده هيچ شي لازم بولماوي چغادر دخي بالالرينه مضرت كيلو غوفيله افطار ايدر مرضع حاملگه نه كبي حكم مترتب ايدكنده اوچ قول وارد. برسي فقط قضاء لزومي، ايسكنچي سي قضاء مع الكفارت لزومي، اوچونچي سي فديه لزوميدر. موسي اولگي ايسكنيني ترك ايدرك اوچونچي قولني ترجيح ايدوينه نه كبي قولني دليل ايرا ايدر ايسكان كبي سؤاللر خاطرگه توشدر طبعي موسي نك دليلي مذکور قول صاحبليزك دليلي اولور. آنلرك دليلي ايسه، كتاب الناسخده ديگانچه (وعلى الدين يطبقونه فديه) الخ ايتد كريمه سيدر. مگر كيفية استدلال لاري ظاهر دگل ايسه ده، شول اطافه آيه كريمه سنك يطبقونه على جهد ومشقة تفسريله بولمقي متبادر اولدر. بو تفسيرده اولمش محذوف لرك قرينه سز بر حنف ايدكني يوقاروده سويلاگان ايدك، دخي مرضع حاملگه افطار ايتسه قضاء مع الكفارت لازم ديوچيلرده شول اطافه آيتيله استدلال ايدلدر. بوده كتاب الناسخده ميبندر. هميشه كيفية استدلال لاري صراحة مذکور دگل ايسه ده ظنجه لا تقدير ايتدك ايله ياخود فجوي نصك آيه اطافه ده محكم قالمقي ايله در، واسكل وجهه موجهه. دخي وعلى الدين يطبقونه تركيبيني تصحيح ايتدك زعيميله (ان الدين سبقت اهم من العسنى، فل ان الموت الذي تفرون

منه) آيه كريمه لريله معارضه ده اولمق سبقتهم ايله سبقت لهم تركيبيني تفرونه ايله تفرون منه في تفريق ايدو آلامودن باشقه بن شي دگل ايدكي علم نحو دن محظوظ ذانلرك معلوميدر مفسرارك ايسكنچي توجيه لري بوراده تمام اولدي.

اوچونچي توجيه لري مذکور اطافه آيتينك فمن شهد الخ ايله ياخود وان تصومو الخ ايله منسوخ اولمقيدر. بو توجيه جههور صحابه دن هم ده ابن عمر وسلمه بن الا كوع كبي لردن صادر بر قول ايسه ده بعض بر ذانلر ايجون بو كبي قول صحابه دليل اوله مدقندن، قرآن آيتلري آراسنده نسخ وجودينه كتاب، سنت، اجماع امه، قياس دن دليل ايراد ايتدك لازم اولدي.

قرآن دن دليل (ما نسخ من آية او ناسخها نأيت بخير منها او مثلها) آيه كريمه سيدر. زيرا نسخ لغتده نقل، تحويل، رفع، ازاله كيبيلردن عام بر لفظ ايسه ده اصطلاحده شرعي معني سي بر حكم شرعي ني ايسكنچي حكم شرعي گه نقل ايتدكدر. بو آيتده نسخ دن شرعي معني سي مراد ايدكنه سياق سباق دلالتيله بر ابر، بو كبي اورنده لغوي معني دگل، شرعي معني مراد اولمقي تيوشلگيدر. چونكه اهل اصولك (يقدم ما كان حقيقة شرعية او عرفية على ما كان حقيقة لغوية) ديما كلري معني شرعي مراد ايدكنه دليلدر.

سياق سباق ايسه بو آيتك ما قبلنده (يا ايها الذين آمنوا لا تقواوا راعنا و قولوا انظرنا) آيه كريمه سيله آرالرنده مناسبة معنويه وارلقدر. چونكه اهل اسلام نبينا صلعمك بر حكمتي بيان ايدوينه اظهار سرور ايدرك بزني همه مصلحت و تدبير لرمزني صاقله معني سيله راعنا ديمشدر، بو راعنا كلمه سنه تلفظ ده اوغشاغان راعينا كلمه سي يهودلر آراسنده سب كلمه سي اولدقي ايجون راعنا كلمه سي مؤمنلردن صادر اولويله مقصودلرينه ذريعه ايدرك رسول اكرم (صلعم) ني شول كلمه ايله خطاب ايتدشدر. الله تعالي مؤمنلره سز راعنا ديوب ملتبس كلمه ني ايتدلي بلنكه

عرب نلفده ایکنچی نل ایله التباس ده بولمغان انظرنا
 کلمه سنی راعنا بدلنده ایتو گز دیه شدر. مقدم ده
 تلفظی حلال اولمش راعنا کلمه سنی کفار لرك سب
 کلمه لر یزه التباس ده اولدی ایچون ایتونی حرام قیلغان
 ایشته حلالنی تحریم حرامنی تحلیل نسیخ شرعیدر.
 ایتمدی بو کبی نسیخ شرعی گه دائر آیه صوتک کلمش
 (ما ننسخ الخ) آیه کریمه سنده نسیخ دن نسیخ شرعی
 مراد اولدی آیه حق معلومدر. دخی ما ننسخ من آیه
 ده آیه دن مطلق علامت معنی سی مراد اولمای بلکه
 فواصل السور معنی سنده مشهور معنی سی مراد
 اولدی نسیخ شرعی گه مضاف ایله اولدی ایچوندر.
 زیرا نسیخ شرعی مضاف اولغان آیه قطعاً فواصل السور
 اولدی لازمدر. آیتک معنی سی: بز قرآن دن بر آیتک
 حکمنی نسیخ ایتسه ک مصلحت عباد ایچون خیر اولغان
 ایکنچی بر آیتنی کیلتور رمز دیما کدر. موسی نک
 (بور اده من آیه دن قرآن کریم ده تلاوت قیلنور آیه
 کریمه لر اراده قیلنماز زیرا آیتک حاتم سنده هم
 صوتکده کلمش ایکی آیت ابا ایدر بلکه نبی لردن
 بری نک نبوتنه رسالتنه برهان اولدی صقیله کلمش
 معجزه لر مراددر.) دیما کی بنم بو تقریر لریم ایله
 کیتسه کره ک.

موسی ما ننسخ آیه کریمه سنک نسیخ دن لغوی معنی
 سنی اراده ایتما کنه بونک صوتکده کلمش (ام تریدون
 ان تسألوا رسوالکم کما سئل موسی من قبل) آیه کریمه
 سنی قرینه ایتک اولدر. بو آیت ایسه همیشه نسیخ
 شرعی معنی سنه ملایم بر آیتدر. زیرا یهود لر رسول
 اکرم (صاعم) دن قرآن ک جمله نزولنی سؤال ایتکانلر
 سن بز گه بر آیتنی اوقوب ده آنک حکمتی قویوب
 ایکنچی آیتک حکمنی برهم برهم اوقوب تورمای. بر
 یولی اوقوب آنکلات دیه حادثه صایون غنه نزولنی
 مکروه کر مشلر ایکان الله تعالی شوشی آیت ایله سر
 موسی دن صور اغان کبی صور امان دای شیلرنی محمد
 عم دن صور ارغه تلای سز دیه عتاب اسلوبنده سوزلر
 ایندرگان البته حادثه صایون غنه اینگان آیتلر آراسنه

بر زمان غه موافق اولغان برسی، ایکنچی زمان غه
 موافق اولمایده زمانیمه موافق باشقه نی ایندر مک
 تیوش اوله بو ایسه نسیخ شرعی در. دخی (واذا
 بدلنا آیه مکان آیه واللہ اعلم بما ینزل قالوا انما
 انت مقتر بل اکثرهم لا یعلمون قل نزله روح القدس
 من ربک بالحق لیثبت الذین آمنوا وهدی وبشری
 للمسلمین) آیه کریمه سیدر. کیفیه استدلال ایسه: بو
 آیتده آیه کلمه سندن قرآن آیتلری مراددر: موسی
 تیگانچه آیه دن قرآن آیتنی مکان آیه دن باشقه کتب
 سماویه آیتنی مراد اولدی جائز دگلدن بو وقتده آیه
 دن مراد کتاب اولدی لازم کیله چونکه توریتنی
 انجیل گه انجیلنی قرآن غه تبدیل ایدولگان در، آیه دن
 کتاب مراد اولدی معنی مجازی در. آیتک معنی حقیقی
 فواصل السور در حقیقتک تعذری یا هجوریتنی یوق
 ایکان مجاز غه ارتکاب معالدر بتابرین فواصل السور
 مراددر.

و دخی واذا بدلنا الخ آیه کریمه سنده اذا کلمه سی
 واردر، بو کلمه نک وضعی سی فی الحال واقع یا خود
 منتظر الوقوع لامحاله بولغان شیلر ده استعمال ایدلمکدر.
 معنی سی بز بر آیتنی ایکنچی آیتک حاضرگی زمانده
 یا خود کیله چکده تبدیل ایتسه ک دیما کدر. بو تبدیل
 البته قرآن ده بولمش تبدیلدر. چونکه اولده بولمش
 کتب سماویه نی قرآن ایله تبدیل بو آیتک نزولندن
 کوب سنه مقدم آیتدر ده واقع اولغان بو ایسه: مدنی
 سورملردن اولان نازل اولان بقره سورهنک نازلدر.
 ایشته موسی دیگان معنی ایله، یعنی انجیلنی
 قرآن ایله تبدیل معنی سنده اولسه، آیتک حاصل معنی
 سی: بز انجیل بدلنده اوتکان زمانده، قرآننی
 کیلتور سه ک یهودلر بزیم کتابهز منسوخ اوله چق دگل
 سن افترا ایدهن سن دیوب اوتکان زمانده ایتورلر
 ایدی) دیما ک اولدر اگر (واذا لقو الذین آمنوا
 قالو آمننا) قیلندن حکایه ماضیه اولدی جائز دیسه لر
 صوتکده اولمش (قل نزله روح القدس) خطاب عالی سی
 مناسب دگلدن دیما ک او خطاب حکایه ماضیه اولمقندن

ايندى قرآن نسخ وجودينه بو كى ادله تام
اولسه وعلى الدين الخ آية كريمهسى نك منسوخ
اولماقى جائز اولسورده موسى ديسگانچه مفسرلر
توجيهسى خطاء اولماق احتمالى تامميله زائل اولور.

آخرى وار. مدرس شاکر يولداشى.

حجاز مکتوبی

بو سنه ۱۳۳۰ موسمك بعض احوالى و روسيه
مملکتنده مستعمل قداقك درهم حسابيله نه قدر
ايديكينك تحقيقا بياني

شکرلر اولسون او شنبو ۱۳۳۰ سنه موسمينده
صحت و عافيتلك ايله باشمزدن صاويشديرديق. رمضان
عينى كچر كچمز دو قوتورلر مكدده وبا ظهورينى اعلان
ايدوب چوق كيمسهلرى اور كوتمش ايديلر. حتى
بوندن طولاي بر قچ ذوات عائله ارن طائفده بر اقوب
موسم حجه يالنگز كنديلرى اينديلر. بعض بر كيمسه نه
كندى بيله اينمندن طائفده قالدى. فى الحقيقت قوليرا
نك ابتداء ظهورنده عسكر و تکروريلر بيننده حكمنى
خيليجه اجرايه باشلامش صگره لرى تدابير صحيه
سايبه سنده مى ياخود من طرف الله مى خفيفلشش
حتى ذى القعدة ياريسنده بز اينديكمزده يوق حكمنك
ايدى. و عرفاته چيقانچيه و منابه ايننچيه قدر شويله
دوام ايتدى. منانك ايكنجى كوفى صباحلين صحيه دائره
سندن كچر كن نصل ديه صوردم شکرلر اولسون
سائر سنه لره نسبت چوق خفيفدر جوانى آلم. شو
كون بعد الظهر خسته لغك زياده لشديكنى، و اخشام
اوستى شدتله حكمفرما اولديغنى خبر آلم و ايكى
اوج كونه قدر كونده ۴۰۰ - ۵۰۰ وفيات وقوع
اولديغنى سويلديلر. بونك اوزرينه شريف حضرت
لرى آيك ۱۳ - ۱۵ لرنده حاجيلرى جديده اينديرمك،
و آندنده چابوق و آپوره بينديروب يوللامقله امر
ايتديكى كى مدينه يه كيدچك حاجيلريده ۱۷ - ۱۸

اباء ايددر. موسى نك (اولگى كتابلر نك بر حكمنى
بدلنده ديكر بر حكمنى ايندورور ايسنك، الله ايندر
هچك شيلرى گوزل بيلور اركان، او وقت سن معهد
... سن؛ بزم شريعتمز كتابمز هيج وقت منسوخ
اولماز ديه چكار الخ) كى جهل لرندن بر آز صوك
(بو آية كريمه ده اولمش تبديل قرآن كريم آيتلرينى
تبديل دگل بلسكه قرآنندن قبل اينمش كتابلرى نسخ
معنى سنده در. زيرا قرآن آيتلرينى نسخ ده هدايت
بشارت تثبيت كبلر بولنه مز) ديماكلرى كيتسه لر
كرهك چونكه هدايت بشارت كبلر الله تعالى نك هر
اورنده واردر. قرآن آيتى بدلنده كالمش ايكنجى
قرآن آيتند، هدايت تابولدقندن منسوخ اولغاننده
هدايت بشارت بولماوى ياكه بولوب ده كيتوى لازم
دگلدر. ديماك اصل هدايت هر قاىو حكم ده واردر
مگر زمانه نسبت بر سنده تابو اغان هدايت، بشارت
آخرده تابو امانسه ده جائزدر. قرآنده نسخ وجودينه
كتابدن اولمش دليللر بوراده تامدر.

ايندى حديث دن اولمش دليللر: انس بن مالك
دن قرآن ده منسوخ التلاوة والحكم اولمش آيت
وارلقينه، مجاهد و ابن عباس رضى الله عنهما دن، منسوخ
الحكم دون التلاوة وارلقينه، عمر بن الخطاب رضى
الله عنه دن، منسوخ التلاوة دون الحكم وارلقينه
روايتلر واردر. دخی مجاهدك (مانسخ من اية
نزيل حكها و تثبت خطها) ديماكى ما نحن فيه دن
اولوب قرآن منسوخ الحكم اولمش آيتلر وارلقينى
هم ده بو آية شول حقه ايدكى، آچيق بلديره در.
اجماع: قرآن كريمه ده نسخ وجودينه مذاهب اربعه
منفقدر بو ايسه فقهاء اتفاقيدر اجماعدر.

فياض دن: الله تعالى اوزى انزال ايتمش كتب
سماويه حكملرينى تبديل ايتماكى جائز هم وقوعى
بر امر بولسه، قرآن آيتيله قرآن آيتنى تبديل
هميشه جائز اولور زيرا اولگى كتابلر حكمنى
تبديلده علمه (رعاية مصلحت زمان) ايدى بو علمه
قرآن آيتلرينى تبديلده هميشه موجوددر.

ارنده تبريز ايتديروب مدينه يه چابوق يوللامقله
امر ايتدى. بونك اوزرينه خسته لاقده خقيه لشمه يه
باشلادى. شو مقاله يي يازديغم تاريخده له احمد
والشكر خسته لوق حكمنده در. بالكله منقطع
اولماسينه بعض بر نظافتسز حاجيلرك بقاسيدر.
بو سنه مناده گي نظافتسز و پيسلسكي مشاهه ايدن
كيمسهنه خسته لاقك ظهورينه و شدتله حكه فرما اولماسينه
تعجب ايتمز. بلكه بويله پيسلسكه انسانلرك كافه سي
غير يلوب بيمه يوب بعضيلر ينك حياتده فالفلرينه تعجب
ايدر. بشقه سنه لر ولو في الجملة اولسون اكثر
سوقاقلرده چوب آربه لري يوروب تميزلر ايديلر.
بو سنه بر آربه بيله كورمك. بويله اولوق يالكلر
منابه مخصوص اولم يوب نفس مكده ده اوبله در. بونك
سببي بو سنه گي صحبه مدير ينك انسانيت عارى بر
مساهل اولوب آنك عدم اعتنا و عدم دقتندن واهه القنددر.
بلدبه لري اولورسه آندن بيك قات فنا. آنلر فوقته
اولانلر حفته ديلم باغلانير. ذاتا بزم باشيمزه چو كمده
اولان بيوك كوچك فلاكتك هر برى اعتنا اولنمچق
شيداهمال و عدم اعتنادندر.

خسته لاقك شدتيله بر ابر بزم همشوريلردن اولانلر
آز اولدى. خصوصا او خسته لاق ايله. بو سنه بزم
همشوريلرك مشهورلردن محمد حسن باي آقچورين،
همشوريسى مفتى حضرت كيلنى مريم خانم ايله كلديلر
بونلر مكه دن ۱۶ ذى الحجه جده يه حركت ايدوب
۱۹ نده جده دن ساريتسه واپورينه سالمارا كباطوره
و آندن بير و ته متوجه اولوب كتديلر مدينه يه بير و تندن
تيمر يول ايله واره چقلر. و كنه چوق سنه لر احمد
بايلرده خدمت ايدن صابر جان افندى. آنلر وزاهد الله
حضرتلر و قزان شهرى حاجيلرى و سائر لرى ۲۱ نچى
ذى الحجه سالما مدينه منوره يه قافله ايله كتديلر.
جناب مولى جهله سينه سلامتلك و بيرسون بشقه جانسن
مشهور كيمسهنه لردن كلنى ايشتمدم عه و ميتله حاجيلر
بو سنه غايت چوق ايديلر. الك چوق جنس جاوه،
مصر ايلر، هند ايلر، بخارى، و تركستان ايلر و تركلر

و ايران ايدلر. الك از جنس قضايلار و تاثيرلر در.
بشقه احوال ايسه سابقا يازديغم كى والى سابق
مصطفى ذهنى پاشا عزل اولنوب بيرينه احمد رشيد
پاشا كلدى. عرفاتدن دورت بش كون مقدم كلوب
محرم اولديغى حالده فرمانى او قيلدى والى سابق
و لاحق هر ايكي سي حج ايتديلر. والى سابقده دها
بور ادددر. (صواب الكلام فى عقايد الاسلام) نام كتابى
كلدى بر نسخه بزه ده و بيردى.

هر بر مكتب و مدرسه لرده او قلماسى لازم و الزم
بر كتابدر. فيماتينده اوچوز دانهاب استانبولده
۷ عروشددر. والى جديد ايلده بر قسج دفعه صحبت
ايتديك. بو ذاته اهل علم و طريقتدن اولان صوفى
بر ذاتدر. قونوشمه يه بشاشتلى. طريقتدن ابيچه
قونوشدق جناب مولى موفق بالخير ات ايلسون. ذاتا
بوراده واليله هيج ايشن يوقدر. ايشك هبسى
امارتده در. واليلرك بوراده بقالريده شريف و امير
لر ايله كچنه يه موقوفدر والى جديدك بونى بيلديكندن
اولمليدر كه فرمان او قيلدقن صكره از بردن قيصه
چه بر نطق سويلب شريف حضرتلرينك مصاحبت
و معاونتيله اش فيلاچغنى بيان ايتدى.

روسبه مملكتنده مستعمل اولان قداقه كلنچه
طائفدن يازديغى مقاله لر يمك برنده مكه يه ايندكدن
صكره اومده موجود اولان ياريم قداغى او اچاب نه
قدر اولديغنى ياز اچغى و عدايتهمشدم متعدد ميز انلر له
اولچهدم نهايت غايت حساس و صحيح اولان عطرچى
ميز انيله اولچه ديكده آلتمش اوچ پچق درهم و ياريم
قيراط يعنى بر درهمك اونوز ايكي جزئى مقدارى
كلدى. بنا عليه بر قداق ۱۲۷ درهم و بر قيراط
كاور كه اولسكي يازدقلر يهزه قرييدر. و كذاك شو
ياريم قداقندن اوچ قداقلى يابوب بونى اوقه ايله
چكديم بر اوقه مز اوچ قداق و ۱۴ درهم كلدى.
و مثقال ايله اوچ قداق و ۱۲ مثقال كلدى. خلاصه بر
قداق ۱۲۷ و بر قيراط اولورسه صاع نبوى طوقز
قداق دن ۶ درهم و بر قيراط اكسك اولور. چنانچه

صاع خصوصنده اولان مقاله اريزه ك اك آخر غيسنده
فداق ۱۲۸ درهم اولور سه صاع طوقز فداق دن ۱۴
باريم درهم اكسك اولور ديهشك، فقط مع الاسف
مقاله مذکور همزده طوقز فداقده اولان ۱۲۸ درهملری
جمع ايدرسك يکونی (۱۱۵۲) درهم ايدر ديهچك
یوه بويله يرارده واقع اولمهده اولان دفتسزلك
نتیجه سی طبع خطاسندن اوله رق (۱۱۰۲) رقم لری
واقع اولمشدر.

بونك منشائی اوراچه (۰) علامتی یرینه بوراچه
وبتون عالم اسلامیانچه بش عدد رقم اولان شو
(۵) عددی استعمال ایتله ایدر که بویل ایتسك بك
چوق واقع اولمه ده در. بزم حوادث مجموعه سی
طبعندهده بویل غلط چوق واقع اولمشدر. انتباه اولنه.
حاصل کلام صدقه فطره نی طوقز فداقک یاریسی اولان
دررت یاریم فداق ابدوب ویره ن کیمسینه زیاده
نقصانده ویرمیوب بك طوغری ویرمش اولور. بناء
علیه اسکیدن بیر شو بیله ویره کلملری عین حقیقت
وصوابدر. بو بزم یازدقلریزه آنی تحقیق و تجدید
کنه در. والسلام. بوسنه حاجی اریزه آر اسك شایان
ذکر مرحوم و مغفور له حاجی یحیی افندی بو ذات
بعضا دین و معیشته مقاله لر یازمهده اولان ملا شیخ
الله افندی چاقه اغشینک پدر بزرگوار لریدر. کنديسی
بوندن بر قج سندلر مقدم فريضه عی ادا ایتدیکی
کبی ۱۳۲۷ سنه سنده اوغلی ملا شیخ الله و ملا حسن
افندیلر ده ادا حج ایدوب کتدیبار. بو ذات مذکور
چاقه اغش آواینک مدرسه لر ن بناء ایدوب آنک
مصارفیله قائم اولدیغی کبی رسول افندی صلی الله
علیه وسلم ایچون ایکی سنه نافله روزه طوتارق بو
سنه زیاده محبتندن یورطندانوق رسول افندیزه ایچون
حج ایتسك نیتیله چیغوب بوغنا یته زسه مدینه منورم
دن طوقز کیمسه یه برر یوز صومدن رسول افندیزه
ایچون طوقز بدل ویروب اونچیسنه رابع دن کندی
احرامه کیروب آنندن بر مرحله اولان قدیه یه
کلکده اجل مسمی سی بتوشوب وفات ایدوب اوراده

مدفون اولمشدر. مصارفندن فالان پارهنیده شو
کونده اك مهم اولان مصرفه ویرمه یه وصیت ایتمشدر.
ایشته دنیا ده اللهك بویل بنده اریده وار. حبیب
اکرم صلعم بویل ذوات کرامله محشرده دگل حالا
بر زخده بیل بویل امتلریله سائر انبیالره افتخار ایت
چسکر. جناب مولی مرحومک روحینه رحمت بی
پایانله رحمت ایدوب ملا شیخ الله و ملا حسن و سائر
اولاد و احفاد و اقربا و احبالری اولان کدر دیده لره
صبر جمیل و اجر جزیل احسان ایلسون. دامادی ملا
هادی افندیك مرحومه یازدیغی بر دانه آجیسق
مکتوبی کلمش ایدی کندينه اوفهق میسر اولدی.
اعاده سیننه امکان اولدیغدن آتسه یاقدم و ملا شیخ
الله افندیك ده بزره یوالادیغی ۳ صوم هدیه سی
واصل اولدی. کیم کتوردیکنی بیلمدم بناء علیه مکتوب
فلان یازه آلامد الله قبول ایلسون. قصوره باقیامه
یه جهلییه عرض کمال احترامله ختم کلام ایلرم.
محرر داعیلری محمد مراد.

اداره - مرحوم و مغفور له یحیی افندی حضرتلورینک
(ومن یخرج من بیته مهاجراً الى الله ورسوله فقد
وقع اجره على الله) آیه کریمه سیننه ما صدق اولماقنی
فضل ربانی و عنایت سبحانی دن قویا امید ایدمیز.
الله تعالی حضرتی عائنه کدر دیده لرینه خصوصیل فرزند.
ارجمندلری محترم داملا شیخ الله حضرتلورینه صبر
جمیل و اجر جزیل ویرسون. محترم والد ماجدلورینه
خیر الخلف اولمقلرینی نصیب و میسر ایلسون دیه
رك ختم کلام ایدمیز.

ابوالمنتهی عباره سنی مطالعه

۴۹ نچی نومیر مجله ده ابراهیم افندی ابوالمنتهی دن
کوچر مش عباره سی ۱۳۲۱ ده هند ده حیدر آباد ده
باصلامش نسخه ده ده کورادی بناء علیه حمیدی طرفندن
جنایت یوقدر. فقط عباره ده خطالق اولسه کرك.

هزيمت اسلاميه نك اسباب معنويه سى

(اوتكان نوردن ما بعد)

الحاصل بولار ضبط بلاد و توسيع ممالكده دنيوى هنر برلن باشلامد يلىر. لىكن بولار نك باشليچه و اينك مهم بولغان قورال نرى حب ديانت و مليت بولوب سىر و قانلار ينده شولوق ديانت و حب آخرة و طلب رضا ر ب دن عبارة بولنه شدر

لىكن اهل اسلام بر زمانلر دولت گه مغرور اوله رقى، مذكور قورال و سپرلرنى قولدن تاشلى باشلامشلىر. دنيا لذتينسه دنيا راحتينه بيرلوب هر اشنى دنيا مقصودى ايلان گنه، حب مال و حب جاه داعيه سيله گنه اجرا قيله باشلامشلىر، شول سببدين آرالرنده شقاق، نفاق و اختلافلر، رئيس و مأمور لرنك ظلمى عسسر و رعيه نك اطاعة سز لكارى حكم سوره باشلامش. حتى بيك آزينى استثننا ايلان علما سى بيله شخصيته توتولا باشلامشلىر. بو حال دوام ايتدكجه دولت ده رجعتنه، تنزله باشلامش و بويله اسلام اول اينك مترقى و بو زمان نك آمر يقاسى كنى اولان «اندلس» مملكتنده قورلمش صكره آفريقه دن طرد ايدلمش ياخود شولوق شقاق و نفاق ياخود ظلم و عصيان سببلى حكومت اسلاميه واق اميرالكلره متفرق اولوب كيت كيده چيت ملتار تصرفنه كيچوب نحو و منقرض اولمشلىر، وهمان اولمقده لر در. و بويله نه قدر اولاد اسلام اجنبى لرنك تحت قهر لرنك غايت فجييع صورتنده ايزلامكده لر در. بو حال مهلك بتون ممالك اسلاميه نى استيلا ايدوب نتيجه سى ايسه بتون دنيا نى تتره تكان بر حكومت نك بو كونده گى كنى تمام بر انقراض توبساسينه (بو صاغاسينه) باصديغيدر. غريبدر كه: بو ملت اينك ضعيف و هنر سز بر وقتنه باشلانوب كيدكده قوه بولمش تكثر و توسيع ايتمش صكره هنر و معرفتده ترقى ايتمش صكره ترقى و علم و هنر نك ايك عالى در جه سينه ايرشديكى ايلان تنزله انقراضه يوز توتوش. هنر سز معرفت سز

بتم فكر مچه عبارة بويله اولهالى (ولو تذكرنا ذلك الميثاق لزال الابتلاء). وما ينسى عبارة سى توبان طرفه فاراب يوقارى غه تعلق يوقدر. چونكه مذكور آية كريمة تفسيرنده احمديه صاحبى بويله ديه در: (غايتنه انه لم يذكره احد ولا يضر ذلك لان الدنيا دار تعب ومحنة ولو كانوا ذاكرين لتلك العود لارتفع الابتلاء).

بناء عليه لزال الابتداء خطأ ديه من يوقارغى قلنادن صوغى عبارة ده بلكه بيله اولور. انسينا الله ذلك للابتلاء. بس عبارة ده ركازة فاله سه كرك ايدى. تفسير خازنده بويله ديه در: (فتوالدوا ناسين لذلك الميثاق لاقتضاء الحكمة الآلوية نسيانهم له ثم ابتداءهم بالخطاب على السنة الرسل واصحاب الشرائع فقام ذلك مقام الذكر اذالدار دار تكليف وامتحان ولولم ينسوه لانتفت المحنة والابتلاء والتكليف) (۱).

عبدالله المعاضى.

(۱) كشف الظنونده ذكر ايدلدكنه مناه ابوالمتهى نك اسمى احمد بن محمد المغنيساوى اولوب مذكور شرحى ۹۳۹ سنهده تمام ايتمشلىر. هند باصده سى اولان ابوالمتهى شرحى برابرنده امام ابو منصور محمد بن محمد الباترىنى المتوفى ۳۳۲ نك فقه الاكبر گه شرحى اولديغى كنى امام اعظم حضرتلى نك كتاب الوصية سنة حسين الحنفى نك شرحى ينه ابو الحسن على بن اسمعيل الاشعري المتوفى ۳۳۰ سنه نك كتاب الابانة عن اصول الديانة نام اثرى ينه محمد عنايت الجيدر آباى نك ضميمه الابانة نام ايكى عند اثرى و عبدالله بن عيسى نك رسالة النب عن الاشعري نام اثر غريب لر واردلر. كتاب شرق كتابخانه سنهده مائده اقددر.

فايده ابوالمصور الباترىنى جنابلىرى شرح مذكورنده فقه اكبرى امام اعظم حضرتلرنه نسبت و يرلمش ديه در. ديمك كه شول وقت دن بيرلى امام جنابلرينه نسبت و يرله كلمش اولديغندن جزما آنقى اولسه كرك. فقط باشنده قال الامام الاعظم ديسرك قصه غنه بر خطبه ذكر ايددر. اول خطبه نك حاضرگى فقه اكبرلرده بولماوى فقط اختصار ارچون قالدرلغان بولور. نتاكتنه متر شمسيه و متن وقابلرده شيله قالدرلمشلىر.

معاضى.

ايدیده نچوك غالب اولدی.؟
هنرلی معرفتلی اولدیده نیچون مغلوب اولدی ؟
دخی شوراسی عجیبدر که: اوشبو احوال مؤمنقلر
دن باشدن آباق خیر دار اولان ترکیه رجال حکومتک
دخی شو احوال مدهشه دوام ایتوب بوکونک دشمنان
حکومة سنیه نك تام کوکره گینه باصدیخی بر وقتده
رجال دولت و ترقی طرفلری بر بریله بوغاز بوغازه
کیلوب بوغشمقده لردر .

حکومة دن دشمنی کم دفع ایتسونده بو بیچارهاری
برن برندن کم آیرسون ؟! . . . . . دشمنی کم دفع
ایدر اونی بلام. اما بولارنی بر برندن آیرسق اوچون
(عباد اولی باس شدید)ه . . . . . والسلام.
اشته (تکرار بولسهده ایتیم) شو یازدقلر مدن
دخی معلوم اولدیکه : دیانت دوام ایتدکچه دواتده
ترقی ایدوب دیانتده مساهله ایدلدکچه دولتده تنزل
ایده وار مقدهدر .

فقط ترقی دوری بر زمان منتهی اولمش ایسهده
تنزل و انقراض دوری نك منتهی اولدیغی
یوقدر، سنه بسنه آثار تنزل کور اوب، آرتوب
تور مقدهدر، سنه بسنه اسلام دولتینه یانکه دن یانکی
نقصانلار، سنه بسنه دولتنک بر طرفندن، گاه بر
کوشه سندن کیسلوب اجنبی لر قولینه کیتوب بار مقک،
سنه بسنه اهل اسلام باشینه یانکی دن یانکی خور اقلر
هیچ اوزلوسدن کیلوب تور مقدهدر .

حاصلی: بنی اسرائیلنک باشینه کیلمش فلاکت
طبقی اوله رق بزم امت محمدیه باشینه کیله وار مقکدر
بو نهدن بو؟!
هیچ شبهه سز؛ ابتداسی نهدن ایسه دوامیده
شوندندر .

دیبهک که: فساد و افساد یانگار دقچه الله تعالی نك
قامچی سی ده یانگار وب استادیکی قدر دشمنار من اولان
اولی باس شدید طرفندن ایزدر مکدهدر. (البلاء سوط
الله یؤدب به کیفی یشاء)
اشته تر کلر نك بو کونده گی مغلوبیته لریده شو

انتقام و تاءدیب الهی جمله سندن تو گل میکان دیبهک
بولام. چونکه تر کلر نك باخصوص اولو الامر والار نك
مملکت ادارسی اولانلر نك دیانتده مساهله یا خود
«نمذ لازم» اری بزه استانبولده نشر ایدلمکده اولان
بعض مطبوعات و مکتوبات واسطه سیله معلوم ایدی
یا خود مظنون ایدی بوجهل دن بزم روسیه غزته لرنندن
برنده ترک پاشالارینک دیانتی حقنده بر مکتوب
باصلوب چقمش ایدی. آنک اوزرینه بزم روسیه دن
باروب آندا تحصیل ایدوب قایتقان اشخاص مزده تر-
کلر نك اخلاق دیانتلری نك مجسم مثال لریدر .

دیبهک که: تر کلر یانگی دن یانگی فسادی اوز
یرلرنده گنه ایگوب قناعه ایتمدیلر . بلکه بزم
روسیه گده بایتاق اولوق جیباروب ایگدر دیلر .
دیانت و ملتیمزه مخالف اولان تقلیدلر بزه تور-
کیه دن استانبول دن، مصر دن قایتدی او جمله دن
مخدرات اسلامیه نك ترک حجاب ایدره ک استه دیکی
یرلره . واسته دیکی اجانب جمعیه ارینه یور مکلر یدر
بوننی اینک اول یلور و پادن خاتون قز کیترتوب
قزلارن عادت و کور نشده تمام یلور و پاچه تربیه
ایندروچی تورک پاشالاری بولنمش ایدی . کچن
(معلومات عربیه) عز ته سنده بولار حقنده بیگ عجایب
جالر یازلماش ایدی .

تما کی تارتماق ، نماز قویمق فرکچه کینمک
وباشقه چه دیانت و ملتیمزدن مسخره ایته تورغان
اشلر بزم ، . . . . . تورکیه دن قایتوب قبول
ایدندی نچه تورلی احادیث شریفه ایلان ممنوع
اولان (اتخاذ صورة) اول شولوق ترکیه یاکه
مصرده «صنایع نفسیه» دیگان بولوب قبول وشایع
بولوب سنکره بزم روسیه مسلمانلری آراسینه دخی
شولوق مصرچی تر کچی لر واسطه سیله انتشار ایتدی .
أنبیا و کتب سماویه گه منکراری و عیسی عم ؛
عزیر عم، آی قویاش یولدوز و شیطانلره قیدر
عبارة قیلوچی لارنی هب مؤمن وسعساده ابدیهیه
ایر شه چک دیوچیلر کینه شول مصر و ترکیه ده تربیه

کوروب قایتوچیلر دگلمی؟

اوشبو صونك و حریتة سنه لر نده فقط دینسز لیکه
اعتراض ایدلدیکی «شریعت اسنه نلدیکی» اوچونکنه
نه قدر شریعتة علماسی و دین طلبه سی اعدام یا خود
نقی قیلندی؟ سوگره بو مظلوم لرنك مذکور دیانت
و شریعت دعوی لرن گویا بر بیوک جنایت صاناب
بونلره ذم مقامنده «شریعت استرزچیلر» نامن
ویردیبلر. بولاردن ماعدا میخانه، فضش خانه کمی
ایک مهلك شیلر حقتده یازونی باشقهاره قالدروب
سوزنی کنه مملکة مز نك حالینه نقل ایدرک دیه من که:
فقط بو تادیبنی بردن بر ترکیه اوچونکنه دیب
اویلا رغه ده یارامی. بلکه بونی بتون اهل اسلام
اوچون بیارلمش بر خوارلق دیه تلقی قیلنورغه
نیوشلی در. چونکه فساد اخلاق، استخفاف دین باشقه
مملکت لرده ده ایکسلدیکی یوق در. بلکه سنه بسنه
یاگی تن یاگی فساد ار آرتوب تور مقده در. بر
بافکنز بزم روسیه مسلمانلرینه!

الله طرفندن فرض ایدلمش نماز نك اداسی، قطعاً
لازم اولندیغندن، حتی محاربه وقتنده بیلر ترکی
جائز اولمدیغندن، صوره اداسینی تعلیم ایلان آیه
قطعیه نازل اولمش ایکان، بزم عواممز شو بیلر
طورسون، حتی اکثر طابه و علمامز بیلر بو خصوصاً،
هیچ بر عذر سز مساهله و اعتبار سزلق قیلوب بار مقه
لر در. آز می بزده قطعاً حرام اولمش شرب خمر؟
آز می بزده غیبته نیمه و بهتانلر؟ آز می بزده خیانت،
ظلم؟ آز می بزده عقوق والدین قطبعتہ الرحم؟
آز می بزده نفاق، شقاق و حسد؟

بافکنز بزلرده گی اوشبو ۲۰نچی عصره مخصوص
یاگی دن یاگی فساد لره! عواممز نك بحر فساد ده
غرق اولمسی جهالته دن ایسه علمامز بو ثا علملری،
قاملری ایلان خدمت ایدیورلر. (۹)

بیش اون سنه مقدم بتون ملت نك منفوری اولان
تماکو استعمالی بعض معلم و مدرس لرنك اجتهادی،
قتوی سی سایه سنده دگل عوام حتی طلبه علومه

بیلر سرایت ایتوب اکثر محافل و مجامع ده نلنا ولا
یبالیانه استعمال ایدلمکده در. آلات سهونك شیوع
استعمالینه بر باقی!
نه قدر احادیث شریفه ایلان ممنوع و مطرود
اولان استعمال مز امیر (اوپن فورال لری) اول لاری
فقط عوام یا شلری یا خود اسافل آراسنده و خلوة
اور نلرده غنه بولنماقده ایکان - بو کوند بزم یا ش
علمامز طرفندن - دگل اباحتینه حتی استعجابینه بیلر
قتوی بیرلدیکندن عوام، تجار شو بیلر طورسون حتی
اکثر علمامز نك ایولرنده بولاردن بر - ایکی دانه
بولوب استعمال قیلنمقده در.

(آخری بار)

غلامانی

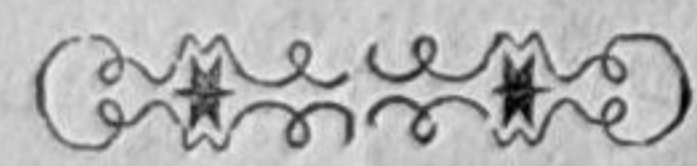
ایضاحغه

۱۰۹۳نچی نومبر وقتده غالم جان الادریسی نك
ایضاحنی اوقوب اولسگی استضاحه زگه جواب نك عیبنی
اوستونه آلوینی یعنی قرآن ترجمه سنده (هم) ضمیر
ینی (اول) دیب ترجمه کرک ایدی من آنی (بو)
دیب ترجمه ایتدم دیگان سوزنی قبول ایتهم.
لکن اوزینك یا گلش تاتارچه ترجمه سنی بلاغه
بویاری ایله بویاوینه، آنی ده عرب ادبیاتنی عرب
بلاغتنی گنه بیان قیلر تورغان تلخیص دن قارارغه
قوشوینه بو ط چاپوب کولم. و تعجب ایتهم بو حالده
شاعر پوشکین نك شعر نده گی بلاغتلرنی ده شوالوق
تلخیص دن قارارغه کرک بوله ایندی. زیرا پوشکین
نك بلاغتی ایله ادریسی نك (اول) نی (بو) دیگان
بلاغتی (۹) تلخیص کتابنه نسبتلری ایکیسسی نیکی ده
بر توسلی. تیاک برسی روس بلاغتی برسی تاتار
یا گلش اما هیچ برسی تلخیص ده بیان قیلانغان
عرب بلاغتی توگل.
ایکنچی استضاحه زگه جواب اورنده نلر ل شودن

عبارت بر طاقم توزسز سوزلر ایله مسئله نك اهمیتنی قاچرغان. آنك اول ئه رله شونندن ، مسئله گه جواب بیرودن عاجز قالغانغی، علما طائفه سینه گنه توگول اوزینك امثالینه ده بك آچق معلوم آرغنه وجدانغه مالك بولسه، آنك وجدانیده اول سوزلرینی تقبیح ایده چکنده شبهه یوقدر. استیضاح ایچون توگول بلکه او قوچیلرغه اعلام ایچونگنه ایکنچی استضاحمنی تکرار ایتم.

منم سوگنی استضاحم شولغنه ایدی: اول شورا ده (وامم سنمتعم) جهله سنده گی (امم) کلمه سنی یوقارودغی (وعلی امم) جهله سنده گی (امم) گه عطف ایدوب ترجمه ایتمکان. لیکن بو ترجمه گه سوگنی (امم) اوسنورنده گی ایکی چوقمار هیج برتورلی یول بیرمیلر. هم اول ایکی چوقمار، اوزگار تونی قابل بولمغان، آنلرنی اوزگار نکانده قرآننی تحریف قیلو لازم بولغان چوقمار لردر. ئه رله شو برلن بونلرغه برده جواب چقمی. مسئله هر نه قدر مهم ایسه ده قارشومده وجدان یوقاغی، بوندنصکره بنی سکوته مجبور ایته در. مع ما فیه نفس الامر ده وارباب وجدان عندنده سوزلر مگ طوغر یلقینه ایمانم کاملدر.

فیض حان داودف.

مشایعه

(باشی ۵۰ نچی نومرده)

بورغانلرینك ۸۲ صحیفه سینك ۸ نچی سطرندن باشلاب (بوراده صالحونندن مصرك رفاعیلاری مغرب سنوسیاری... اراده اولنهمشدر... قرآن کریم صالحات، خیرات، عبارهاریله انساناری گوزل ایش لره دعوت ایتمش ایکن قازان تلنده تسبیح طارتمق، یوز بیك مرتبه هر کون صلوات اوقوق، قصیده برده اری تعبد قصدیه تکرار ایتمك کبی ایشاری

اراده ایتمهمشدر الخ) دیمه سیله و بشقه بیرلرده ده آنك عندنده صالحات وخیراتك ندن عبارت اولدیغنی آچبق صورتده کوسترمه ده در. خلاصه موساچه بو آیندن آکلاشیلدیغینه کوره یهود، نصاری، صابئین، مجوس، بوددیلر، چواش، چیرمشلر، الله بار، و آخرت کونی بار، دیه ایمان ایدوب دنیا ده آدملر گه فائده لی منفعتلی ایشلی ایشلسه لر شو عقیده کفایت ایدرمش بوندن ماعدا حبیب اکرم صلعم داخل اولدیغی حالده هیج بر پیغمبر گه و قرآن عظیم الشان داخل اولدیغی حالده هیج بر کتب سماوییه و ملائکه ییه و قدر وسائرلره ایمان کتورمگه حاجت یوق ایتمش. بو ایمان گرچه یالاکر صحاح السنه ده دگل بلکه کافه کتب احادیثه (الایمان ان تؤمن بالله و ملائکته و کتبه و رسله و الیوم الآخر و تؤمن بالقدر خیره و شره) دیه بیان اولنوب بو آنه قدر باقی قالوب مکتب مدرسه ده صبیانلره تلقین ایلامه ده ایسه ده فقط موساچه شریعت نظرنده بونك اهمیتی یوق ایتمش. شریعت نظرنده معتبر و اهم اولان ایمان موسی بیان قیلغان ایمان ایتمش.

ایشته سزله، بر هدیه جدیده نادره. بو آنه قدر هجرت نبویه دن ۱۳۳۰ سنه مرور ایتدیکی حالده سنی و سائر فرق اسلامیه نك برندن بویله بر کفر صادر اولمشیدر؟ بو صاچه زندقیبی نقل ایدوب آکا جواب ویروب اوغراشمه قدده تزییع وقت و تنزل وذل و موسایه بیوک بر التفات دگامیدر؟ لیکن نه چاره وظیفه بزی بوکا دعوت و مجبور ایدیور.

اگرچه فیض بسیارست در تنها شینیها

یکی صد کردداز جمعیت احباب عیش ما

موسانك خصوصی بو آیتی تحریفده فرق اسلامیه دن جاحظ، و عنبری، کبی استاذاری یوق ایسه ده فقط بوندن تقریباً یوز سنه مقدم وفات ایدن فرانسا مشاهیر پروفیسور و ادبا و محررلرندن بارون دی ساسی موسانك بو بابده شیخی و استاذیدر. رفاعه بك (تخلیص الابرین الی تلخیص بارین) نام

دیگر له (الدیوان النفیس بایوان باریس) نام رساله
سنده بارون دی ساسی مذکور ترجمه سنده دیپور که،
مصره استیلا ایندهن فرانسالرک رئیس (کلیمیر)
قتل اولندفده آنک یرینه رئیس اولان جنرال (منو)
نغافا و بالاندن اظهار اسلام ایدوب عبد الله تسمیه
اولنهرق رشید اشرافندن بر شریفک قیزی تزوج
ایندی. فرانسالر مصری ترک ایدوب کتدیگرنده
جنرال (منو) مذکور قیزی پاریزه بر ابر کوتردی.
پاریزه واصل اولور اولمز (منو) نصرانیتن اظهار
ایندی. خاتون بر فچ وقت دین اسلام اوزره
خبات ایندی. بر چوچق باللا) طوغدیروب زوجی
جنرال (منو) چوچقی نصارالر رسمنجه تعید ایتمک
(صوبه باتیرمق) ایستدیکده خاتون مانع اولدی.
چوچقی نصرانی ایتیم دیدی.

تولو مناسبته ۳۱ فیورالده ظور بیرهم یاصاله چقدر.
بیرهم طنطهلی یاصاله چق اورنی، مسکواده بوله چق
بو بیرهمه بتون روسیه تبعهسی اشترک اینچکدر.
بیرهم شرفینه روسیه تک صادق تبعه لرندن اولان
مسئله انلرده قانداشورغه تلاب بدو خصوصده کوب
یرده کیگاشلر دوام ایتمه صوگ کونلر قزاندهده
بو حقدن جیوایش لر بولغالغان دیب یازالر.

وارشاو - وارشاوده گرمانیه تبعه سندن اولغان
بیللارین نام کشینی اشپیونلرده شهبه لنب قواخه
آغانلر

اول کوب وقتلرده عسکرلر تیره سنده یوری ایکنان.

آدیس - صوگ کونلرده آدیسده وبادن آورو
کشیلر سیزله باشلانغان. وبانک طارالماوی عقنده
طبی دایره لرده فوق العاده حرکت باشلانغان.

مدرسه لر یابلو - صمار غوبر نهسی صفرقه قریه
سنده هر یل دوام ایتمکده اولان دورت مدرسه تک
ایکسی یابلغان. سببی محلی خلق تک حضرتلر که
دشمانلقاری اولوب مدرسه گه اوطن وتربیه بیرماو
لری دیب سویلیر. عوام تک کیری طور وینه سبب
بر نچه معلم تک اغوالری اولمشدر.

قورامشین - صاراطوده کوب ییللر دن برلی تورلی
نرسه لر یازوب مهدیک دهوا ایدوچی میر علاءالدین
قورامشین آغای وفات ایتمشدر.

اول صاراطوده بر سودا گیر میشر اولوب دینی
مسئله لر ایلان خیالانپ شول سایه ده تورلی سوزار
سویلاب بر قدر عنوان قزانغان ایدی.

هر وقت: «مینم مسئله منی اهمیت که آلوچی بوق»
دیه زار لانه تورغان ایدی. شمعی مسئله سی اهمیت
که آله تورغان یرگه کیتمش خدا مغفرت ایتسکنان
بولغای ایدی.

بونک اوزرینه جنرال (منو) دینلرک کافه سی
حقدن، کافه ادیانک مالی بردر که یخشسی ایش
ایشلمکدر، دیدی. خاتون راضی اولدی. زوجی
آکا، قرآن بونکل ناطقدن، سن مسلمه سن قرآنی
تصدیق ایتمک سکا لازمدر دیهرک لغت عربیه سی
اک زیاده بیلن بارون دی ساسی بی چاغیرتدی.
وخاتونه ایشته بوندن صور دیدی خاتون صوردی.
بارون دی ساسیده، اوت قرآنده شو آیت (ان الدین
آمنوا الدین هادوا والنصارى والصابئين) الآیه موجوددر
یعنی بو آیت کافه ادیانک حقیقته دلالت ایدیور،
دیه خاتونی قانیدردن. بونک اوزریه نهایت خاتونده
نصر ایدهرک نصرانیه اولدیغی حالده اولدی.

(آخری وار) محمد مراد مکى.

تورلی خبرلر

اوچ یوز یللق بهیرم - اوشیدو سنه پادشاهمز
ایبیر انور حضرتلرینک سلاله سی رمانف لرنک حکومت
باشنده پادشاهلق سوره باشلاولرینه اوچ یوز یل

خارجی خبرلر

لوندون - بالقان اتفاتی نك صلح و کیللیری صلح مذاکره سینک مطلوبچه و ارمغانلغی اوچون صلح مذاکره سن قطع ایدارگه قرار بیرگانلر.

مذاکره ده ترک و کیللیری بالقان اتفاتی نك صلح و کیللیری نه بک کوب اوستونبغه فیلسه لرده ادرنه و آطه لر حقنده آنلرغه هیچ لقمه ویرمگانلر.

بعض تیلاغرام خبرلرینه کوره ترک و کیللیری لوندون کیتکانلر ایمش.

استانبول - تیلاغرام خبرلرینه کوره استانبوللغی «ملی اجتماع» جمعیتی صوغشنی دوام ایتدررگه قرار ویروب، عسکرلر آراسینه صوغش دوام ایتوگه دایر حسیات ملیه تاراتقانلر.

خلق صوغشقه برده قارشو تورمی هر کم صوغش بوانسون دیب تورالر ایمش.

آفستریه - آفستریه ده صوغشغه حاضرلنو نق دوام ایته صربیه موندن صوگ آفستریه کینگاشندن باشقه صوغش میداندک اوچاستویت آلماس دیلر. چونکه حاضر دانوق صربیه آفستریه قورای کوینه بیی باشلادی دیلر. بوسنه هر سک ده گنه آفستریه نك یوز مک گه قریب عسکری بار دیب یازالر. بو عسکرلر صربیه هم قارا طاغ حدودلرنده حربی حالتده تورالر ایمش.

یونان کرهیسرنی باطرو - تیلاغرام خبرلرینه کوره ترکیه نك «مجیدیه» اسمنده اولان قرهسیری توننی یونان پراخودلری آراسندن اوزوب، یونان نك «ماکیدوینه» اسملی کرهسیرین باطریان. و.

یونان بلغارلر آراسی - قو اولی شهرینه برلهشکان

قرانسویارسکی - قرانسویارسکیک اوینچق لر صاتب یوری. تورغان بر قطاینی شبهه لب قولغه آلمانلر. بو قتای نك تفتیش بعدنده اشیونلق قیلب یوروچی یاپون غنیرالی ایدکی بلنگان یاننده بر نچه پلانلرده بولغان. «اوتروو راسی»

طومسکی - طومسکی ده تاتار جرچیسکی کامل مطیع کانسیرت بیرمکچی بولغان اهل دیانت نك بو اشکه راضی اوله اولری سببلی غوبرناطور جناباری رخصت بیرمگان.

قزل آوزلر نك بو اشکه بیکی کیفی کیتب بر کون تون بوینه خصوصی مجلس یاصاب کیفی آچقانلر.

رحمت! طومسکی نك دیانت اهللرینه هر وقت شوندی کنه و بدعت بولغان اشلرغه قارشو توروش تیوش.

هم باشقه دین مسلمان قرداشلرده بوندن اورنک آلو تیوش و ممکن قدری بوندی بوزوقلقلر نك خلق آراسینه شایع بولوینه مانع بولورغه کیرک.

ایرکوتسکی - ایرکوتسکی مسلمان لری ترک مجروح لرینه یاردم اوچون امام عبدالرشیدف آرقیلی طرخان پاشاغه یبارگان بولغانلر. طرخان پاشا ایرکوتسکی غه توبانده گیچه جواب بیرگان.

ایرکوتسکیده امام عبیدالله عبدالرشیدف حضرت لرینه! ائندم «هلال اهر» جمعیتی نامنه تیلاغرام ایله یباردک. گز آفچه آئندی. ۳۲۵۶ روبله ۳ کاپیک دن اون اوچ کاپیک بانقه چه تنزیل ایله ۳۲۵۵ روبله طوقسان کاپیک مقبومان اولدی. دین و قان قردش لر ییک نك مجروح و خسته لرینه معطوف اولان معاونت خبرینه تشکرلر و رحمتلر ایله جمله عرض سلام اولنور ائندم.

۱۹۱۲ سنه نوایر ۲۰ پتربورغ سفیری طرخان.

روميينيه - بو خار بستن طارالغان خبرلره كوره روميينيه ايلان بلغاريه آراسنده اختلاف كوندن كون آرتنه بارا.

صوفيهده طارالغان خبرلره كوره روميينيه نك عسكرلرى بلغاريه بيرنه طارالا باشلاغانار. بلغاريه روميينيه آراسنداعى اختلاف حقنك سياست دايره لرنك بىك اهميت بېرله. بو اختلاف صوغش سز بتماس دىبده سوييلار.

بلغاريه روميينيه عسكرلرينك تېوش سز معامللار ندىن ياوروبيا كابنيت لرينه مراجعت ايتسهده آرتقى اش چقماغان، دىب يازالار.

اورنبورغ خبرلرى

دخى يوبيليه - محلى مسلمانلردن كوبلار هم بعض حضرتلرنك رامينق لرحكمدارلغينك اوچ يوز يل دوام ايتو شرفينه ياصالهچق يوبيليهغه قاتناشو صدنده يوردكلرى ايشلدى.

بو خصوصنه اورنبورغنك مسلمان جمعيتى نك بيكرنق اهميت بېررگه فرار ويردگيك سويلانه.

محررى فيض خان داودى.

ناشرى محمدولى بن عبدالغنى حسينى .

Издатель Мухамедвалій Хусаиновъ.

Редакторъ Фаизханъ Даутовъ.

Типографія журнала „Динъ ва Магшиетъ“ въ Оренбургъ.

بلغارلرنى يونانلر شىردن قوروب چقاروب ۵ يوز سالدا توشوردكلرى عزته لرده كورلدى. بو واقعه بالقان اتفاقنك مدق تولغانلقنى كورسته .

يونانلر نك صوڭ كوندلرده عزته خبرلرينه كوره طالع لرى كبرى كيمته باشلادغى كورله باشلادى. سلائيك دن طارالغان خبرلره كوره يونانلر يانينهدهده بدى مك قدر عسكر يوغالتقان لار. آنلر قارشوسنك ترك عسكرلره، آز بولسهده يونانلرغه برده خود بېرميلر ايمش.

تركيه مسلمانلرى - صوڭغى خبرلره كوره تركيه دشمانلرى طرفندن اشغال ليدانگان بولرده مسلمانلرى فوق العاده جبرلى و ظم ايمته باشلاغانلر. دشمانلر اوزلرى قولى آستينه كركان اولمده هم فالالرده اولان مسلمان عايله لار بن ماللر بن طلاب اوزلر بن اوتروب و بعض بن كوچلب چوقندلر ايكان. خاتون قزلرنك عرضنه توقب قابوسين چوقنغان لرغه بېرلر ايمش

بو خبر استانبولغه طارالوب خلق نك دشمانلرغه نقرتن موجب بولغان. استنبول علمالرى وعظلمنده بو دهشت لرنى بيان ايندوب دشمان لرنك بو اشلر بن بتون آوروپاغه بيلدررته تېوش لردكن سويلا گامر. شو كونده روم اياى قطعه سندن سورا گان بىك كوب مسلمان استانبولده مسجدلرده ياتالار ايمش.

شونداعى كشىلرنك بيانلرينه كوره بلغارلر مسلمانلرغه قيلمه مغان فباحتنك لرنى فالدرمغان لار. قوللردن كيلگانى ا. سرگان طالالغان عرضنه توقنغان، بوندن قوتلغان مسلمان لر قاچب هجرت قىلغانلر. هجرت وقتنده ذات، چيگنه ايرشكن مذلتلره دوچار اولغانلر شو كونده - شو حالده اولغان مسلمان لرنك حالى غايت درجهده فرغانچ دىب بارالار، الله تعالى، درست بولسه بو بلالرنى مسلمان لردن كوتار گاي ايدى.

دىنى، ادبى، علمى و سياسى **دين و معيشت** مجله سىنە آبونە دفترى آچىلدى

«دين و معيشت» مجله سى اونىكان سنەدەگى اهل فلم نىك اشتراكى ايله، اۆادەگى كېك اوله هفته گە بر، يلغە ايللى نىسخە نشر اولوب، محترم دېنەز و آنىك اهلنى حمایه ايتو سلسىكندە دوام ايتەچك .

«دين و معيشت» مجله سىنە اۆلگى سنەدەگى كېك مشترى لر طرفىدىن صورالغان علمى، دىنى و فقہى سؤاللرگە شرح شريفكە موافق روشدە جوابلر بېرلەچكدر .
(مجله نىك ابتدا تاسىسنىن اوشبو كونگە قىر ۱۸۰۰ دن آرتق سؤاللرگە جوابلر بېرلەشدر.)

«دين و معيشت» مجله سى وطنىز روسىيەدە برگنە دىنى مجله اولوب، روسىيە نىك مقتدر عالملى طرفىدىن يازلغان هر تورلى دىنى و ادبى مقاله لر برلە زىننەلە نووى ايله برابر، آنە اهل السنە و الجماعت مذەبنى تروپچ ايله عرض شخسى دن عارى يازلغان باشقە مقاله لر هم درج ايتلەچكدر .

«دين و معيشت» مجله سى نىك مندرجاتى : مسئلە (مشترىلار نىك سؤاللىرىنە جوابلر)، ادبى، دىنى مقاله لر (عادندە هر نومبردە ۷-۸ مقاله)، تورلى خبرلر، خارچى خبرلر، ارنبورغ خبرلرى، ادرەدن جوابلر و اعلان .

۱۹۱۲ نچى سنەدە «دين و معيشت» مجله سىنە قلمى ايله اشتراك ايتوچى ذوات كرام :

محترم آخوند، امام و مدرس لومزدن : محمد صادق عثمانى، عبدالحق عماد الدينى، صابر حسنى، عبدالله المعاذى، حميد، شاكىر يولناشى، عطاءالله يهودىن، عبدالكريم نكرى قولق، عالم جان كوبييازى، ظريف قورماشى، عبدالله بن احمد جان احمدوف، آخون جان نور احمدوف، شيخ الله بن يحيى چاقماغشى، محمد عبدالحى المديكى، محمد هارون الميديكى، عين الاسلام احمد جانق، عبدالكريم آتناغولق، ابراهيم غورچاقوف، ايرعلى ايسانياروف، مطيع الله العطافى، ك. نيزە، فيض، على خلفه آيدابولوف .

مشهور عالم لومزدن : الفاضل المحترم محمد مراد افندى، (مكة مكرمه).

معتبر يازوچىلر لومزدن : عيد محمد افندى پراى، محمد هاجى بن كمال الدين (بغرا شريف) منهاج اللابىن، سيف الدينى، شاكىر جان السليمى، كاشف قورماشى، «زارى» و باشقىلر .

ابونە حقى : اورنبورغ و باشقە يولرگە :

خارجى مەسكەتلەرگە :	۴ سوم .	يلغە
۶ سوم .	۳ سوم .	۹ - آيفە
۱/۲ - يلفە	۲ سوم .	۶ - آيفە
۳ سوم ۵۰۰	۱ سوم ۲۰۰	۳ - آيفە
۲ سوم .	- ۵۰۰	۱ - آيفە

۱/۲ يلدن دە كىمگە يازاموچى شاكردارگە 25% تنزىل .

هر تورلى خط، پىريژوود هم پاصىلكهار اوچون آدرىس :

Оренбургъ, Редакция жур. «Динъ ва Магншеть» .

تېلېگرام ايچون : Оренбургъ, Магншеть .

ناشر : محمد ولى بن عبدالغنى حسينى . محرر : فيض خان داودى .